

Domače NOVICE

LETO IV.
Štev. 9

Izdaja OBČINSKI ODBOR SZDL LENART
Lenart, 14. maja 1964

Na Češkoslovaško je odpotovala jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki jo vodi predsednik Zvezne skupščine Edvard Kardelj. Našo delegacijo so v tej sosedni deželi zelo svečano sprejeli. Predsednika Kardelja in člana delegacije je poleg predsednika Češkoslovaške skupščine sprejel tudi predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny. Naša parlamentarna delegacija se bo na Češkem seznanila z dosežki te socialistične države, zlasti pa se zanima za ureditev oblasti.

V Ljubljani je 8. maja zasedal sekretariat izvršnega odbora GO SZDL Slovenije. Razpravljal je o pripravah na volitve v organe samoupravljanja. Na seji so menili naj bi delovne organizacije ob pripravah na volitve kritično ocenile stanje družbenega standarda in delovanje samoupravnih organov.

CK KP Sovjetske zveze je predlagal naj bi sklicali mednarodno konferenco komunističnih in delavskih partij. V večini delavskih in komunističnih partij so predlog Sovjetske zveze sprejeli s precejšnjim navdušenjem, medtem ko so voditelji KP Kitajske predlog CK KP Sovjetske zveze zavrnil.

Štateleta mladosti je 8. maja v vasi Duži nad Dubrovnikom prešla iz Hrvatske v Bosno in Hercegovino. 15. maja bo zvezna štateleta potovala tudi skozi Lenart.

Kljub prizadevanju mednarodnih sil, da bi preprečile nove spopade, je v zadnjem času na Cipru že večkrat prišlo na mnogih krajih do oboroženih spopadov.

Na redni tiskovni konferenci v DSZZ je uradni predstavnik sekretariata obvestil novinarje, da bo maja in junija obiskala dežele zahodne in centralne Afrike jugoslovanska misija dobre volje, ki jo bo vodil član ZIS Avdo Humo. Predvideno je, da bo misija obiskala Kongo (Brazzaville), Niger, Kamerun, Senegal in Centralno afriško republiko.

Zvezni izvršni svet je 6. maja pod predsedstvom Petra Stamboliča sprejel več odlokov za izboljšanje režima in organizacije prometa s kožami in volno. Ukinejo se najvišje prodajne cene za surove kože (Nadaljevanje na 7. strani)

STANDARD JE ODVIŠEN OD GOSPODARSKE MOČI OBČINE

INVESTICIJE NAJ BODO SMOTRNE

V lenarški občini potekajo živahne razprave o zaključkih VI. Plenuma CK ZKJ. V organizacijah ZK bodo tem vprašanjem posvetili posebno skrb na volilnih konferencah. O nekaterih perečih vprašanjih s področja standarda in samoupravljanja v občini nam je na nekaj vprašanj odgovoril Ernest Šmid, sekretar občinskega komiteja ZKS Lenart.

Tovariš sekretar, kako bi na kratko ocenil standard v naši občini?

Ce ocenjujem standard v naši občini, moram predvsem omeniti, da je odvisen od gospodarske moči občine, od načel delitve dohodka med družbeno skupnostjo in delovnimi kolektivi, nadalje od delovne produktivnosti in od naraščanja proizvodnje. Menim, da večja proizvodnja ni odvisna samo od povečane produktivnosti kot to lahko večkrat slišimo. Mislim, da bi produktivnost dela lahko še povečali, če bi naši kolektivi v praksi uresničili nagrajevanje po delu z realnimi pokazatelji. Tega pa se naši kolektivi najraje izogibajo, ker jim še vedno bolj ugaja tako imenovana uravnilovka. Osnovno vprašanje je, kako povečujemo proizvodnjo, kako izkoriščamo kapacitete, kakšno organizacijo dela imamo in kakšen je tehnološki postopek. Vprašanje je tudi, ali imamo v proizvodnji zaposlene kadre, ki bi znali organizirati boljšo pro-

izvodnjo. Kakor je znano, nam teh kadrov primanjkuje zaradi neorganizirane kadrovske službe. Na dvig produktivnosti pa vpliva zlasti zastarela tehnologija in zastareli stroji.

Kako ocenjuješ investicijsko politiko in kaj bi glede tega bilo potrebno storiti?

Za investicije v družbeni standard in družbene službe se predvidevajo sredstva v višini 118,900.000 din. Ta sredstva pa ne morejo po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Priprave na volitve delavskih svetov

VI. Plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je med drugim posebno pozornost posvetil razvoju samoupravljanja pri nas. Opozoril je na to, da se samoupravni organi niso povsod v celoti uveljavili. Iz te ugotovitve je potrebno sprejeti tudi nove naloge pri kadrovanju v samoupravne organe delovnih organizacij. Pri kadrovanju v delavske in združne svete, upravne odbore in druge samoupravne organe v občini je potrebno predvsem izhajati iz objektivnih okoliščin in v teh okoliščinah poiskati najboljše ljudi, ki ne bodo na sejah samoupravnih organov samo glasovalni stroj, temveč tudi aktiven udeleženec v oblikovanju sklepov in stališč. Mimo je čas, ko smo se zadovoljili s številkami v samoupravnih organih, zato je tembolj važno, koga bomo izvolili v samoupravne organe. Prav gotovo bo potrebno v te organe vključiti več neposrednih proizvajalcev, torej ljudi, ki delajo na njivi, pri stroju ali v razredu. Ne bomo mogli mimo večje udeležbe žensk in mladine. Sedaj je sorazmerno malo žensk zastopanih v samoupravnih organih celo v delovnih organizacijah, ki zaposlujejo večino ženske delovne sile. V naši občini imamo sorazmerno malo strokovnjakov, zato ne bo odveč, če jih v čim večjem številu vključimo v samoupravni mehanizem. Če bomo to storili, bomo zmanjšali njihovo politično delovanje v strokovnih kolektivih, kjer se sedaj nemalokrat zbirajo strokovnjaki in krojijo politiko delovne organizacije. Če bodo člani samoupravnih organov, pa bodo imeli dovolj možnosti pomagati kreirati politiko skupaj z ostalimi člani. Z udeležbo strokovnjakov v samoupravnih organih bodo odločitve teh organov tudi bolj kvalificirane. Morebiti bi ne bilo napačno, če bi v samoupravne organe vključili tudi predsednike sindikalnih združenj in sekretarje osnovnih organizacij ZKJ. Z njihovo udeležbo bi namreč dosegli hitrejšo reagiranje na pojave, ki se porajajo v teh organih. Ti tovariši pa bi bili boljše kot sedaj seznanjeni s stanjem v delovni organizaciji, saj samoupravni organi razpravljajo o vseh pomembnejših vprašanjih.

Pri kadrovanju v samoupravne organe ne smemo pozabiti na rotacijo in starost. Glede na to, da imamo v pretežni večini zaposlene mlade delavce, bi se starostni sestav samoupravnih organov v povprečju ne smel gibati nad 30 let.

Pri kadrovanju v združne svete bi bilo potrebno računati na večje zastopstvo članov delovnih kolektivov zadrug, saj ti ustvarjajo večji dohodek od kmetovalcev, ki sodelujejo gospodarsko z zadrugo. Posebno pozornost velja posvetiti izboru novih predsednikov samoupravnih organov. To morajo biti nedvomno ljudje s širšim obzorjem in primerno ideološko izobrazbo.

Seveda bo sestava samoupravnih organov predvsem odvisna od sestava delovnih kolektivov, vendar je potrebno poiskati ljudi, ki bodo v danih pogojih zadovoljili našim potrebam. In na koncu: kadrujmo člane delovnih kolektivov, ki niso ozko zaverovani samo v svoj delovni kolektiv in njegove probleme. Kadrujmo ljudi s širšim pogledom na naše družbeno dogajanje.

PRVA SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA V OBČINI LENART — Trgovsko podjetje »Potrošnik« iz Lenarta je pred kratkim v trgu Lenart odprlo prvo samopostrežno trgovino s prehrabnenimi artikli v lenarški občini. Trgovina je založena z vsem, kar potrošniki iz občine Lenart potrebujejo in je odprta vsak dan od 7. do 12. ure in od 16. do 18.30 ter ob nedeljah od 7. do 9. ure dopoldne. Na sliki: notranjost nove samopostrežnice.

V razpravi statuti delovnih organizacij

SPREJET ODLOK O KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

V ponedeljek, 27. aprila je Občinska skupščina Lenart med drugim razpravljala o statutu Kmetijske zadruge Zg. Ščavnica, trg. podjetja »Potrošnik« Lenart in »Izbira« Cerkevjak, Gostinskega podjetja Lenart, Veterinarske postaje Lenart, Lekarne Lenart, Zavoda za duševno defektne Hrastovec in Zdravstvenega doma Lenart. Občinska skupščina je z nekaterimi pripombami sklenila omenjenim kolektivom predlagati, naj statute dokončno sprejmejo. Trg. podjetju »Izbira« Cerkevjak pa je predlagala, naj ga pristojna komisija v kolektivno ponovno obravnava, ker

iz vsebinskih in pravnih razlogov ni primeren za dokončen sprejem. Odborniki občinske skupščine so na zadnji seji tudi sprejeli odlok o ustanovitvi in financiranju krajevnih skupnosti, ki ga objavljamo v današnji številki in odlok o določitvi akontacije dohodnine in občinske doklade za II. tromesečje, ki ga prav tako danes objavljamo. Občinska skupščina Lenart je Agrokombinatu KZ Lenart izglasovala garancijo za najetje 22 milijonov kredita za nakup kmetijske mehanizacije, odborniki pa so tudi sklenili, naj skupščina najame 10 milijonov kredita za pokritje izgu-

be tej kmetijski organizaciji v preteklem letu. Izguba je nastala predvsem zato, ker je lani sadje zaradi posledic toče v letu 1962 slabo obrodilo. Lani so imeli v sadjarstvu 14 milijonov din stroškov in samo 6 milijonov dohodka. 6 milijonov izgube je bilo v proizvodnji pšenice in 6 milijonov v proizvodnji mleka.

Občinska skupščina je še sklenila, da bo najela 8 milijonov din kredita za dokončno ureditev gostišča »Groz« v Lenartu in kupila del zgradbe last tov. Goloba iz Gradišča za potrebe tamkajšnjega gostišča.

Občinska skupščina je na zadnji seji pristopila k Pogodbeni skupnosti za izdajanje lista »Domače novice« Lenart. Skupščino bo v skupnosti zastopal njen predsednik.

Standard je odvisen od gospodarske moči občine

(Nadaljevanje s 1. strani)

kriti vseh potreb v občini. Zaradi tega je potrebno, da samoupravni organi, ki razpolagajo s temi sredstvi, začnejo bolj smotno vlagati ta sredstva. Zlasti bo potrebno razmisliti, ali kaže investicije vlagati v novogradnje ali adaptacije obstoječih objektov, ki so lahko eni in drugi gospodarsko neutemeljeni.

Kakšna je po tvojem mnenju izkoriščenost proizvodnih kapacitet?

Ne glede na to, da imamo v občini obstoječe kapacitete zastarele, lahko mirno trdim, da so le okrog 50 odstotkov izkoriščene. Menim, da je potrebno pripraviti delo za uvedbo več izmen. Eden od osnovnih vzrokov za tako stanje je po mojem pojmovanje, da je gospodarski razvoj možen le v zigradnji novih kapacitet. Iz tega tudi izhaja zanemarjanje obstoječih kapacitet.

Samoupravni organi bodo v prihodnje morali bolj razmišljati o kooperacijskem sodelovanju z drugimi podjetji ali morda o pripojitvi, da bi tako lažje svoje proizvodne zmogljivosti v celoti izkoristili.

Pred predkongresnimi konferencami zveze komunistov

21. JUNIJA BO VOLILNA OBČINSKA KONFERENCA ZK

Na seji občinskega komiteja ZKS Lenart v sredo, 29. aprila, so razpravljali o konferencah osnovnih organizacij ZK in občinski volilni konferenci. Sklenili so, da bodo konference osnovnih organizacij v občini končane do 25. maja, medtem ko bo občinska konferenca v nedeljo, 21. junija.

Na letnih konferencah ZK bodo razpravljali o standardu in delavskem ter družbenem samoupravljanju v luči sklepov in stališč sprejetih na VI Plenumu CK ZKJ. Enak dnevni red bo tudi na občinski konferenci ZK, na kateri bodo v sklopu omenjenih vprašanj posvetili vso skrb investicijski politiki, gospodarjenju v občini, produktivnosti in nagrajevanju, koriščenju notranjih rezerv ter kadrovske politiki. Na konferencah OO ZK bodo za občinsko konferenco izvolili 62 delegatov, ki bodo zastopali skoraj 200 članov Zveze komunistov v občini.

Kakšne rezultate so pokazala dosežanja prizadevanja za zmanjšanje števila zaposlenih z osebnimi dohodki do 25 tisoč din?

Do nedavnega smo imeli v naši občini okrog 45 odstotkov zaposlenih, ki so imeli osebne dohodke pod 25 tisoč din. Res je, da so kolektivi pristopili k reševanju tega perečega vprašanja, zlasti po seji občinskega sindikalnega sveta, ki je o teh stvareh razpravljala. Sedaj se v glavnem pri reševanju minimalnih osebnih dohodkov pojavljata dva osnovna problema. V občini imamo nekaj kolektivov, ki osebne dohodke povečujejo na račun skladov. Menim, da je taka politika zelo kratkovidna, saj že sedaj večina kolektivov ugotavlja, da so sredstva skladov premajhna za njihove potrebe. Menim, da bo osebne dohodke mogoče povečati le na podlagi povečane proizvodnje, znižanja materialnih stroškov, izboljšanja tehnoloških postopkov delovne discipline, ki je včasih zelo pomanjkljiva in s stimulativnim načinom nagrajevanja, ki bo odraz dejansko opravljenega dela.

Prvi maj v znamenju številnih prireditev in izletov

Letos smo v lenarški občini začeli s praznovanjem prvega maja zelo zgodaj. Prireditve so potekale od 27. aprila — dneva OF do nedelje 3. maja.

Za prvomajске praznike je bil Lenart odet v zelenje, iz hiš pa so plapolale številne zastave. Sindikalna podružnica Agrokombinata KZ Lenart je na Mariborski cesti izobesila prvomajski transparent.

Prireditve v počastitev OF in 1. maja so se začele s svečano akademijo v dvorani prosvetnega doma v Lenartu, kjer je imela priložnostni govor sekretarka občinskega odbora SZDL in republiška poslanica Jelka Firbas. V kulturnem programu so sodelovali učenci tamkajšnje osnovne šole in člani PD.

Na svečani seji občinske skupščine v počastitev velikega praznika je govoril Franc Suman, podpredsednik občinske skupščine. Te seje se je med drugimi udeležil tudi Ivan Ros, zvezni poslanec. V doma mala vseh šolah so imeli svoje

proslave z bogatim kulturnim sporedom. Zelo lepo so se izkazali učenci lenarške šole s svojo prireditvijo, še lepše pa nekateri učenci šole Gradišče, ki so sami napisali in naštudirali nekaj partizanskih skečev.

Krajevne organizacije SZDL in mladinski aktivni so v večini krajevnih središč priredili prvomajске proslave. Med uspele proslave sodita proslava v Benediktu in Gradišču. V Benediktu je več domačinov spontano sodelovalo pri postavljanju mogočnega majskega drevesa, medtem ko so z možnarji pozdravljali prvi maj. Zvečer, ko je padel mrak, pa so iz Stajngrove poletele proti nebu številne rakete. V Gradišču je prvomajsko proslavo organizirala mladinska organizacija skupaj z gasilci. V številni povorki so sodelovali gasilci, godba na pihala, mladina in ostali. Medtem, ko je za kulturnim domom gorel kres, je predsednik mladinske organizacije na posrečeno urejenem odru pred kulturnim domom govoril o pomenu 1. maja.

Konjske dirke, ki jih je tudi to pot organiziral Konjeniški klub iz Maribora, so lepo uspele. K temu je poleg drugega pripomoglo tudi lepo vreme. Na hipodromu Polena pri Lenartu se je zbralo kakih 2000 gledalcev. V dirki »Naša nada« nastopali so domala sami Lenarčani — je zmagal Lado Omerza na konju Citron.

Člani Aerokluba Maribor so prikazali letalske akrobacije in skok s padali, modelarji pa so uspešno demonstrirali z nekaj modeli. V vseh delovnih organizacijah občine so imeli svoje proslave. Med dobro pripravljene sodi tudi proslava v Gradbenem podjetju Lenart, kjer so gostovali učenci lenarške osnovne šole s kulturnim sporedom.

Občinski sindikalni svet je tudi letos priredil strelska tekmovanja z zračno puško med ekipami sindikalnih podjetij.

Za prvomajске dni so naši občani izkoristili lepe ure za izlete v bližnje in oddaljene turistične postojanke. Na Zavrhu se je zbralo zlasti veliko Lenarčanov, mnogo jih je bilo tudi na veselicah, ki jih te praznične dni ni manjkalo.

Letošnje praznovanje prvega maja je bilo v občini Lenart bolj svečano, lepo in pestro, kot kdajkoli doslej.

— Kaj misliš, kdo bo obnovil zgradbe v zgornjem koncu trga?
— Občina vendar!
— Kdo bo pa tistim ustanovam in podjetjem kupil napisne table, ki jih še nimajo?
— Kdo drugi kot občina.
— Zdaj mi pa še povej, zakaj vse občina?
— Zato, ker se prizadeti ne spomnijo sami.

ŠE ENA MESNICA V LENARTU — Kmetijsko industrijski kombinat »Pomurka« iz Murske Sobote je pred kratkim v Lenartu odprl novo mesnico, ki je založena z vsemi vrstami mesnih izdelkov. Gospodinja se posebno zadovoljuje z veliko izbiro klobas. Na sliki: notranjost nove mesnice.

VESTI IZ ZAVRHA

Krajevna organizacija SZDL Zavrhu v Slov. goricah se zavzema za svoje prostore, v katerih bi lahko imele sestanke razne organizacije in društva, v prostorih SZDL pa bi bili tudi zbori volivcev. Sedaj se vse organizacije stiskajo v manjšem prostoru v Maistrovem domu. Z razširitvijo tega prostora bi pridobili ustrezen prostor. S sredstvi KO SZDL, turističnega društva in mladinske organizacije bodo prostor za sestanke primerno uredili.

Glede obratovanja završke trgovine imajo nekateri občani Zavrha svoje pripombe. Menijo namreč, da je sedanjí obratovalni čas neprimeren, saj je trgovina ob sobotah popoldne zaprta, čeprav bi bil ta dan največji promet. Predlagajo, naj bi Trg. podjetje »Izbira« Cerkevjenjak proučilo njihov predlog in uredilo tako, da bi bila trgovina ob sobotah popoldne odprta, morebiti pa v turistični sezoni tudi nekaj ur ob nedeljah dopoldne.

Nekatere krajevne ceste v Zavrhu so skoraj neprevozne. Zlasti veliko škodo na cestah napravijo traktorji. Krajevna skupnost Voličina pa se premalo zavzema za ureditev završkih cest, ki bi morale biti prevozne in dobro urejene tudi

zaradi turistov, ki v čedalje večjem številu prihajajo na to turistično postojanko.

V Socialistično zvezo na završkem območju je vključenih 60 odstotkov vseh volivcev. Na sestanku odbora SZDL so sklenili, da bodo članstvo povečali na 75 odstotkov volivcev. Pri pridobivanju novih članov bodo sodelovali odborniki SZDL in člani mladinske organizacije. V SZDL bodo vključili tudi delavce iz obrata KZ Lenart v Selcih, ki v večini niso člani te organizacije.

Mladina Zavrha je sklenila, da se vsi člani mladinske organizacije vključijo v SZDL. V svojem delovnem programu, ki so ga mladinci in mladinke Zavrha sprejeli na letni konferenci, predvidevajo vso pomoč pri razvoju turizma v kraju. V tej zvezi so že dosedaj mnogo storili tudi pred prvomajskimi prazniki pri urejevanju okolja razglednega stolpa in Maistrovega doma.

V Zavrhu bodo v prihodnjih letih turizem vsestransko razvili. Skupaj z gostinskim podjetjem iz Lenarta nameravajo urediti bivši kulturni dom, iz katerega se bodo kmalu izdelili mizarji.

NOTRANJOST ZAVRŠKE KLETI JE PRIVLAČNO UREJENA — V Zavrhu je Gostinsko podjetje Lenart lepo in okusno uredilo kletne prostore Maistrovega doma. Gostišče, ki ga imenujejo »Završka klet«, je odprto ob delavnikih in nedeljah. Gostom nudijo predvsem gibanice in meso iz tunjke.

Občni zbor gasilskega društva Gradišče

Martinu Pučko podelili priznanje za 60-letno delo v društvu

Prejšnji mesec je imelo gasilsko društvo Gradišče redni letni občni zbor. Društvo, ki letos slavi že 89-letnico svojega obstoja, se je lepo uveljavilo. Lani so dokončno uredili zunanost gasilskega stolpa. V to in druga dela so gasilci vložili 237 prostovoljnih delovnih ur. Društvo še vedno vključuje pre malo mlajših članov. Na zadnjem občnem zboru so se gradiški gasilci pogovorili o vzpostavitvi tesnejšega sodelovanja z ostalimi organizacijami in s krajevno skupnostjo v kraju. Sklenili so, da bodo povečali število članov, dokončno uredili gasilski dom in kupili večjo lestev, ki naj ne bi služila samo za akcije pri požarih.

Predsednik občinske gasilske zveze Alfred Pirher je na občnem zboru najzaslužnejšim gasilcem po-

delil gasilska priznanja. Za 60-letno delo v društvu je dobil priznanje Martin Pučko, za 50-letno delo so dobili priznanje Konrad Golob in Jože Šiško, za 40-letno Jože Golob iz Gradišča in Jože Golob iz Zg. Senarske, za 30-letno Feliks Najvirt, Matija Majžir, Janez Magdič st., Hinko Mlinarič, Lovro Padovnik st. in Peter Senekar, za 10-letno delo v gasilskem društvu pa so dobili priznanje Janez Magdič ml., Franc Borko, Franček Lorber, Vinko Ploj in Lovro Padovnik ml. Hinko Mlinarič je dobil za 19-letno vodenje tajniških poslov društva posebno priznanje. Tako priznanje pa je dobil tudi Peter Senekar za 15-letno vodenje blagajniških poslov.

Na zadnjem občnem zboru v Gradišču so ustanovili tudi gasilsko godbo na pihala. S. S.

Cerkvenjak od začetka do danes

Prijazen slovenjgorski kraj Cerkevjenjak se nam bo kmalu predstavil v vsej svoji raznolikosti in zanimivosti v posebni brošuri ali kroniki, ki jo bo še letos izdala Krajevna organizacija SZDL Cerkevjenjak v več tisoč izvodih.

V kroniki boste lahko brali med drugim: Nekatero značilnost Slovenskih goric, Naši kraji v pradavnini, Zgodovina Cerkevjenjaka, Običaji, Jedi in dela, Narodnoosvobodilna borba na cerkevjenjaškem in širšem območju in kako se je kraj razvijal po osvoboditvi.

Kronika bo opremljena s številnimi fotografijami kraja, običajev in pomembnejših objektov.

Krajevna organizacija SZDL Cerkevjenjak v Slov. goricah že sprejema naročila. Daje pa tudi potrebne informacije. Za pojasnila in naročila se obrnite na naslov: Krajevna organizacija SZDL Cerkevjenjak (Alojz Dokl, predsednik, Richard Tušek, sekretar).

PRVOMAJSKI KOLESARSKI IZLET GRADIŠKE MLADINE

Po končanih prvomajskih prireditvah so se mladinci iz Gradišča podali s kolesi na 150 km dolgo pot. Na celodnevem izletu so obiskali Radgonski grad, Mursko Soboto, Ljutomer in Jeruzalem. V Jeruzalemu so se zadržali na zabavi. To je bil prijeten kolesarski

izlet, ki se ga bodo dolgo spominjali.

Naslednji dan, 2. maja pa so se mladinci že udeležili prostovoljne delovne akcije pri urejevanju prosvetnega doma.

SS

V Oseku so odprli gasilski dom

Z raznimi prispevki in dohodkom od zabavnih prireditev so v Oseku zbrali toliko denarja, da so z njim zgradili novi gasilski dom. Pri gradnji so Osečani mnogo pomagali tudi s prostovoljnimi delom.

3. maja je GD Osek novi gasilski dom predalo svojemu namenu. Slovesnost so združili z razvitjem društvenega prapora. V sporedu je sodelovala gasilska godba iz Gra-

dišča, dom pa je odprl Alfred Pirher, predsednik občinske gasilske zveze Lenart, ki je posameznim gasilcem podelil priznanje za večletno delo v gasilski organizaciji. Prireditve v Oseku se je še udeležil Franjo Muršec, načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Lenart.

S. Slavko

Na podlagi 3. člena temeljnega zakona o občinskih dokladi in posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ, št. 19-154/55, 19-241/57, 55-710/57, 52-892/58 in 52-853/59) in v skladu s 6. točko 31. člena ustavnega zakona o izvedbi ustave (Urad-

ni list SFRJ, št. 14-210/65), 181. člena statuta občine Lenart je Skupščina občine Lenart na seji dne 7. 4. 1964 dala pritrđitev k sklepu zboru volivcev za območje krajevne skupnosti Cerkevjenjak z dne 1. 3. 1964 in sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o uvedbi krajevnega samoprisp evka za graditve cest, komunalnih objektov, vzdrževanje pokopališč, kulturnih domov in šol na območju občine Lenart

1. člen
Iz 3. člena odloka o uvedbi krajevnega prispevka za graditve cest, komunalnih objektov, vzdrževanje pokopališč, kulturnih domov in šol na območju občine Lenart (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 2-25/62 in 19-335/65) se črta območje Cerkevjenjak.

2. člen
Za 4. členom omenjenega odloka se doda novi 4. c člen, ki se glasi:
Za območje krajevne skupnosti Cerkevjenjak kakor v 2. členu odloka s spremembo 3. točke, ki se glasi:
3. vsak zaposleni 1 odstotek od skup-

nih neto osebnih dohodkov. Kot osnova za obračun se vzamejo osebni dohodki preteklega leta.

Višino osebnih dohodkov je dolžan sporočiti delodajalec na zahtevo pristojnega organa.

Tako zbrani prispevek zaposlenih se uporablja prvenstveno za kulturne potrebe kraja; ureditev notranjosti kulturnega doma, nabavo normalno tračnega kinoprojektorja in za ureditev avtobusne postaje.

3. člen
Ta odlok stopi v veljavo z dnem objave v Uradnem vestniku okraja Maribor. Štev. 1/1 010-7/65
Datum: 7. 4. 1964

Predsednik
Skupščine občine Lenart
Edo Zorko

DOMA IN PO SVETU

(Nadaljevanje s 1. strani) in volno. S tem bo omogočeno pristo formiranje cen surove kože in volne po razmerah na trgu.

Glasilo CK KP Sovjetske zveze »Komunist« je objavilo v majski številki članek premiera Nikite Hruščova. V članku pisec poudarja, da je glavna naloga vsega človeštva odvrniti vojno in doseči trajen mir.

1. maja je bila v Beogradu velika prvomajska parada v kateri so prvi prikazali tudi nekaj novega raketskega orožja.

Jugoslavijo je obiskala delegacija Socialistične stranke Francije. Delegacijo je sprejel tudi predsednik Tito.

Izvršni komite CK ZKJ je 27. aprila obravnaval nekatera aktualna vprašanja gospodarstva in posebej investicijske politike v zvezi s pripravami na 7-letni plan.

Po 1. točki odloka o določitvi akontacije dohodnine ter občinskih doklad od kmetijstva za II. tromesečje 1964 (Uradni list SRS, števil. /64) je Skupščina občine Lenart na seji obeh zborov, dne 27. aprila 1964 sprejela

ODLOK

o določitvi akontacije dohodnine in občinskih doklad od kmetijstva za II. tromesečje 1964 v občini Lenart

1. člen

Ker dohodnina od kmetijstva in občinska doklada za leto 1964 še nista odmerjeni, se določi akontacija in sicer: — 28 % (osemindvajset odstotkov) od predpisanih obveznosti v letu 1963 vsem tistim davčnim zavezancem, ki so razporejeni z družbenim planom občine Lenart za leto 1964 v I. in II. lestvico; — 26 % (šestindvajset odstotkov) od predpisanih obveznosti v letu 1963 vsem tistim davčnim zavezancem, ki so razporejeni z družbenim planom občine Lenart za leto 1964 v III. in IV. lestvico občinske doklade.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Maribor, uporablja pa se za obračun II. akontacije dohodnine in občinske doklade za leto

Številka 1-1 422-3-65
Lenart, dne 27. aprila 1964

Skupščina občine Lenart
Edo Zorko
Predsednik

RAZPRAVA O ZDRUŽEVANJU ŠOL

Svet za šolstvo, kulturo in prosveto občinske skupščine Lenart je razpravljal o poročilu komisije, ki je pripravila analizo stanja šolstva v občini.

Najbolj živahna je bila razprava okrog združevanja šol. Člani sveta so se zedinili, naj bi se pri nadaljnjih razpravah upoštevala varianta, po kateri bi sčasoma imeli popolne osnovne šole v Cerkvenjaku, Lenartu in Zg. Ščavnici. V vseh ostalih krajih občine pa naj bi bile nepopolne šole. Menili so, da bi šola Lokavec lahko že letos priključili šoli Zg. Ščavnica, saj so dani doma vsi pogoji za to. Po predlogu, ki je podan v analizi, bi šola v Lenartu v primeru priključitve nekaterih drugih šol imela v prihodnje letno več kot tisoč učencev. Zaradi tega bi bilo potrebno v tem kraju misliti na gradnjo novega šolskega poslopja, medtem ko bi v Cerk-

Urejuje uredniški odbor: Ernest Smid, predsednik — člani: Edo Zorko, Mirko Košmerl, Jelka Firkas in Tone Stefanec — Odgovorni urednik Tone Stefanec — Uredništvo in uprava Lenart, Radgonska cesta 9 — Izhaja stalno na 8 straneh drugi in četrti četrtek — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor števil. 601-11-608-103 — Ime: Občinski odbor SZDL Lenart — »Domače novice« — Tiska CP »Celjski tiske« Celje

4 grame zlata za zobe prodam.
Lepe Genofeava
Zg. Voličina 112

venjaku kazalo obstoječo šolsko zgradbo nekoliko povečati. Člani sveta so predlagali, naj komisija analizo dopolni z nekaterimi finančnimi podatki, ki bodo pokazali, kolikšna sredstva bodo potrebna za reorganizacijo šolstva v občini.

Naši kraji pa letu 1000

Piše: Franc Suman (19)

Ker so se nižje kazni množile in dajale veliko posla grajskim sodiščem in prinašale malo dohodkov s katerimi ni bilo mogoče vzdrževati sodnikov, so se grajske oblasti odločile odstopiti nižjo sodno oblast na svojem območju mestom in trgov, kar se je s privoljenjem vladarja tudi zgodilo.

Višja grajska sodišča so še obdržala samo pravico nadzorstva nad takimi sodišči, ki so začela nastajati v začetku 16. stoletja na vsej slovenski zemlji. Tudi v Lenartu smo imeli trško sodnijo. Kdaj je nastala, se ne da ugotoviti. Iz nekega cerkvenega zapisnika je mogoče razbrati, da so leta 1528 imeli zasedanje, ki se ga je poleg duhovnikov udeležil sodnik Avgust Fleischacker. Iz tega je mogoče sklepati, da je v

tem času že obstajala v Lenartu trška sodnija. Vse do leta 1610 pa ni trdnjših dokazov o obstoju sodnije. Od tega časa dalje je mogoče dobiti podatke o obstoju sodnije v arhivu trške občine Lenart. Za vsa taktat nastala mesta in trške sodnije je veljalo pravilo, ki so se ga posluževala tudi višja sodišča, da so vsi ljudje enaki. V mnogih primerih pa taktatna zakonodaja ni upoštevala za vse ljudi enake pravice. Kdo je lahko postal trški sodnik? Tisti, ki je bil tržan, da je bil obrtnik ali vsaj hišni posestnik in da je bil sposoben. Če teh lastnosti ne bi imel, bi grajska oblast tako izvolitev zavrnila. Kdo pa je bil tržan? Tržan je bil tisti, ki je bil sprejet v zvezo tržanov. Ti so bili privilegirani staleži in so v okviru predpisov

upravljali v svojem kraju oz. občini. Kdo pa je lahko postal tržan? Tisti, ki je določen čas — 10 let bival v kraju, imel obrt ali posest. Trškega sodnika so volili samo tržani. Kraj je bil v vsej dobi trške sodnije svoboden v katerega je prihajalo veliko tujih obrtnikov pa tudi brezposelnih, ki jih ni nihče preganjal, če so bili mirni. Ti ljudje se niso za stalno nastanili v Lenartu, ampak so lahko odpotovali, ko jim ni več ugajalo. Vsi ti takozvani priseljenci pa niso imeli trških pravic, zato ni čudno, da ves čas obstoja trške sodnije ni bilo nikdar več kot 40 tržanov, ki so lahko volili trškega sodnika. Trškega sodnika je moral vsak tržan voliti obvezno. Če ni prišel volit, je moral plačati 1 gol-

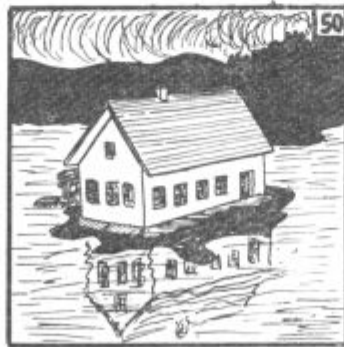
dinar kazni. Ta denar se je stekal v ubožno blagajno. Tak tudi vse leto ni imel pravice ugovora na raznih občinskih obravnavah. V Lenartu so trškega sodnika volili vsako leto 21. decembra. Če je bila ta dan nedelja, pa nasledni dan. Trški sodnik je bil izvoljen samo za eno leto. Lahko pa je bil več let sodnik, če so ga vsako leto posebej izvolili. Volitve so se opravile tako, da so se predlagali 3 do 4 svetniki iz starega odbora kot kandidati. Volitve so bile javne. Vsak volivec se je izjasnil, koga bo volil. Trški sodnik je postal tisti, ki je dobil nad dve tretjin vseh glasov, kar je bil pogoj. Drugi so bili potem kandidati za višje funkcije v upravi.

(Se nadaljuje)

JAKO V AVZGODBA
Piše in riše: F. Prijatelj

49
Rib je bilo v potoku veliko. Med stričevo zapornico in usnjarno, ki je bila na zgoranjem koncu potoka, jih je bilo največ. Nekega dne, ko se je Jakec pripravljval za odhod na pašo, je ob pogledu na potok zastrmel. Voda je bila temnorjave barve, na njeni površini pa je bilo polno mrtvih rib. Iz usnjarne so spustili odpadlo vodo, ki je bila nasičena s strupenimi kemikalijami.

50
Potok je tekel leno ter se je voda počasi čistila. Rib je bilo sedaj malo. Šele čez nekaj mesecev so se razmnožile in veselo plavale, dokler jih ni strupena voda ponovno ugonbila. Spomladi, ko se je topil sneg ali ob poletnem deževju, je voda prestopila bregove potoka. Jakec se je tega dogodka veselil, ker je bil zanj novo doživetje.

51
Včasih je voda vdrla v mlin. Takrat so vsi pridno odnašali težke vreče v višje prostore. Kadar pa je poplavila samo okolna polja, takrat je v mlinu vse zaživel. Stroji so mlieli dan in noč. Zaradi neprespanih noči so bili obrabi stričevih izmučeni. Ob takšni priloznosti pa se je pogosto pokvaril kakšen stroj, ki ga je bilo treba takoj popraviti.

52
Strica so napori v mlinu izčrpali. Postajal je vedno bolj razdražljiv. Iz njegovih ust so pričele deževati kletvice. Takrat se ga je Jakec bal. Stric ga je večkrat tako silno okregal, da ga je spretelo po cellem telesu. Njegova jeza ni ostala samo pri prepiru. Roka je večkrat udarila njegove najbližje. Takrat pa so ustnice njegove žene zadržete, a ni zajokala...

POGOVORI

64

To pot smo se odločili za razpravo o združevanju trgovine v lenartski občini. O združevanju trgovine se zadnji čas veliko razpravlja na raznih mestih, seveda pa bodo končno besedo imeli samoupravni organi prizadetih trgovskih podjetij, ki se bodo morali ravnati pri odločitvi o združitvi ali proti po načelu, da je blago potrebno potrošniku nuditi po čim nižji ceni in mu zagotoviti zadostno izbiro. Za mnenje o združevanju trgovin v naši občini smo prosili Edvarda Kurnika, direktorja Trgovskega podjetja »Izbira« Cerkevjenjak, Mirka Košmerla, direktorja Trg. podjetja »Potrošnik« Lenart, Mirka Kristla, predsednika Krajevne skupnosti Lenart, Justo Polanec,

Justina Polanec

uslužbenko KZ Lenart, Avguštin Živko, babico iz Zavrha in Rudolfa Rojko, kmeta iz Gradišča.

Odgovore so nam poslali Mirko Košmerl, Edvard Kurnik in Justina Polanec.

Mirko Košmerl: Združevanje trgovine v naši občini je bilo dosedaj predmet individualnih razgovorov. Mnenja o tem so zelo različna celo med samimi trgovci. Razumljivo pa je, da se je za ali proti združitvi težko izjasniti brez potrebnih analiz, ki bi pokazale ekonomsko upravičenost združitve trgovskih podjetij v občini.

O združitvi smo doslej razpravljali le na seji sveta za gospodarstvo občinske skupščine Lenart, kjer smo se pogovorili, naj vsako

podjetje zase pripravi analizo. (Verjetno bi bilo najbolj pravilno in realno, če bi analizo izdelala komisija, sestavljena iz predstavnikov obeh podjetij za obe podjetji. Opomba uredništva).

V TRGOVSKIH PODJETJIH JE TREBA ČIMPREJ ZAČETI Z RAZPRAVO O ZDRUŽITVI

Po mojem bi bilo nujno potrebno takoj pristopiti k izdelavi potrebnih analiz. Že vnaprej pa sem prepričan, da bi analize zelo jasno pokazale potrebo in ekonomsko upravičenost združitve obeh trgovskih podjetij v eno. Razumljivo je, da trgovsko podjetje s 400 do 500 milijonov letnega prometa v našem sistemu gospodarjenja ne predstavlja bistvene postavke. V združenem podjetju bi mnogo lažje reševali probleme v investicijah za razširitev in izboljšanje trgovske mreže, kadrovska vprašanja in vsa druga. Prav bi bilo, da kolektiva obeh trgovskih podjetij pričneta o združitvi trgovskih podjetij čimprej razpravljati.

ZDRUŽENJE TRGOVSKIH PODJETIJ

Justina Polanec: Že dalj časa se govori, da se bodo trgovska podjetja v občini združila. Vsaka združitev ima svojo dobro in svojo slabo stran. Če začnem pri dobri strani, potem se mi zdi, da naj bi bile vse trgovine združene v enem podjetju. Na tak način so namreč združena vsa sredstva, zmanjša se lahko število uslužbencev v upravi, znižajo se tudi stroški prevoza blaga itd. Če gledam na združitev trgovskih podjetij s stališča potrošnika, potem naj bi združitev pomenila enake cene v vseh prodajalnah in glede na manjše stroške tudi nižje cene.

Prodajalno mesa »Pomurka« iz Murske Sobote v Lenartu potrošniki toplotno pozdravljamo, saj je nastala potrebna konkurenca. Vsekakor se pridružujem vsemu, kar je v prid potrošnika. Mislim, da bi kazalo v Lenartu imeti poslovno

nice dveh trgovskih podjetij. Eno samo podjetje ima vse možnosti, da se monopolizira v škodo potrošnika.

Edvard Kurnik

MENIM, NAJ SE TRGOVINE NE ZDRUŽIJO

Moje osebno mnenje je, da se trgovine ne bi združile. Sedaj ko imamo v Lenartu novo trgovino »Samopostrežba« opazimo v ostalih trgovinah, da so prodajalci do potrošnika bolj vljudni in da posvečajo večjo pozornost postrežbi. Nič ni bolj neprijetnega, če se ti mudi,

pa moraš v trgovini zaradi nakupa malenkosti čakati tudi po pol ure. Nova »Samopostrežba« potrošnika vsekakor reši neprijetnega čakanja.

Edvard Kurnik: Težko je v nekaj vrstah odgovoriti na vprašanje o združitvi trgovskih podjetij, ker se o tem da veliko govoriti. Odgovor v kratkem bi bil: lahko se mnogo pridobi, ostane na istem ali tudi mnogo izgubi.

Z ZDRUŽITVIJO TRGOVSKIH PODJETIJ JE POTREBNO NEKAJ PRIDOBITI

Mislim, da smo si edini v tem, da bi z združitvijo trgovine morali nekaj pridobiti. Zdi se mi potrebno, da bi bilo potrebno upoštevati naslednje:

1. Kako po najkrajši in najcenejši poti približati dobrine od proizvajalca do potrošnika.

2. Kako povečati izbiro blaga in kvaliteto blaga.

3. Kako uvesti specializacijo poslovalnic v okoliških središčih občine (ločiti prehrano od ostalega industrijskega blaga). Razmisliti o tem, kako v centru občine trgovino specializirati po strokah s tem, da je zagotovljena rentabilnost specializacije.

4. Kako usposobiti razpoložljivi kader za vodilna delovna mesta organizacijskih enot, ki naj bodo usposobljene za samostojno gospodarjenje.

ZAINTERESIRATI POTROŠNIKE, NAJ BLAGO KUPUJEJO V DOMAČI OBČINI

To se v naši občini ne bi moglo doseči takoj po združitvi, ker imamo težave s pomanjkanjem prodajnih prostorov. S smotrnim gospodarjenjem in z razumevanjem potrošnikov bi bilo mogoče ustvariti lastna sredstva za ureditev lokalov v prihodnjih letih. Obratna sredstva pri sedanjih bančnih pogojih ne bi delala težav, tako, da bi bila izbira blaga zagotovljena.

Najvažnejše se mi zdi zainteresirati naše potrošnike, da bodo blago kupovali v sami občini.

Kar se tiče cene blaga menim, naj ne bi bilo razlike med mestom in našo občino. Res je sicer, da izbira blaga ni tako velika kot v mestu, vendar pa je mogoče tudi izbiro izboljšati z zavestnim zalaganjem prodajalcev, ki so blago,

Mirko Košmerl

po katerem je povpraševanje, dolžni preskrbeti.

KOLEKTIVI NAJ IMAJO ODLOČUJOČO BESEDO GLEDE ZDRUŽITVE

Kolektiva obeh trgovskih podjetij naj bi imela odločujočo besedo glede združitve trgovskih podjetij v občini. Člani obeh delovnih kolektivov morajo biti vnaprej prepričani v uspeh združitve.

Kolektivi bi pred združitvijo morali ugotoviti:

- če bo z združitvijo obeh trgovskih podjetij preskrba prebivalstva s potrošniškim blagom izboljšana;
- če bodo zagotovljena sredstva za povečanje zaloga in izbiro blaga;
- za koliko se bodo povečala sredstva skladov v združenem podjetju, če se bodo zmanjšali poslovni stroški in če se bo bolj izkoristila delovna sila in

- kako se bo povečala produktivnost dela in kako osebni dohodki.

Opomba uredništva: Naš namen ni, da bi razprava z današnjim sestavkom prenehala, zato vabimo vse, ki se zanimajo za trgovino, naj nam pošljejo svoje prispevke, ki jih bomo radi objavili.

Gozdni posestniki!

Priglasite sečnjo na pristojnih krajevnih uradih do 31. maja 1964 v smislu tozadavne objave v »Domačih novicah« št. 8 z dne 23. aprila 1964. Poznejših prijav ne bomo upoštevali.

Gozdno gospodarstvo Maribor, obrat Lenart

DOPIŠUJTE
v »Domače
novice«

Še enkrat:

Zbiramo dokumente o naši preteklosti

V uredništvu »Domačih novic« bi radi obogatili arhiv s fotografijami in drugimi dokumenti, ki bi nam približali našo preteklost. Zelo bi nas zanimala fotografije raznih dogodkov v letih pred prvo svetovno vojno, med njo in v času do druge svetovne vojne. Prav posebej pa si želimo slik in dokumentov iz časov narodnoosvobodilne vojne. Dobrodošle nam bodo slike o starih objektih in običajih, zlasti tistih, ki že izumirajo. Ustregli nam boste tudi s slikami ljudi, ki so se svojčas proslavili v dobrobit naših ljudi. Skratka: radi bi imeli vse, kar nam lahko čimbolj nazorno ilustrira našo preteklost.

DRAGI BRALCI!

Dokumente za katere menite, da bi jih lahko uporabili, pošljite NA NASLOV: UREDNIŠTVO »DOMAČE NOVICE«, LENART, RADGONSKA CESTA 9. Poslane dokumente bomo prefotografirali IN JIH VRNILI. Tistih dokumentov, ki so jih lastniki pripravljali odstopiti uredništvu brez vrnitve, ne bomo vračali, kar pa je potrebno označiti. **PRIDAJAMO VELIK ODZIV NASIH BRALCEV.** Skupaj z dokumenti pošljite točen naslov bivališča.

Uredništvo